

**Stanovisko hlavného kontrolóra mesta Nitry
k dodržaniu podmienok pre prijatie úveru na financovanie kapitálových
výdavkov mesta Nitry v rokoch 2026 - 2027**

V zmysle ustanovenia § 17 ods. 14 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), hlavný kontrolór preveruje dodržanie podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania pred ich prijatím. Z uvedeného dôvodu predkladám stanovisko k návrhu na prijatie úveru na financovanie kapitálových výdavkov mesta Nitry v rokoch 2026 – 2027 vo výške 20 mil. € (mat. č. 1057/2025).

V prípade, že dôjde k porušeniu podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania podľa § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách, je hlavný kontrolór povinný túto skutočnosť bezodkladne oznámiť ministerstvu financií.

Hlavný kontrolór obce v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách skúma iba dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania, neskúma ich objem, charakter a rozpočtové náklady investičných akcií na ktoré budú návratné zdroje použité.

Preverenie dodržiavania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania

1. Záonné ustanovenia pri použití návratných zdrojov financovania:

Na základe § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách môže obec na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, z Európskej únie a prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

Podľa § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách sa do celkovej sumy dlhu mesta podľa ods. 7 nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu, z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“) na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty, záväzky z úveru poskytnutého z Enviromentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak obec alebo vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok podľa odseku 6 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

Pri preverovaní dodržania podmienok pre prijatie návratných zdrojov financovania dlhu mesta som vychádza z údajov poskytnutých odborom ekonomiky a rozpočtu a chváleného rozpočtu mesta na rok 2025.

2. Stav dlhu mesta k 31.8.2025

Zostatok bankových záväzkov k 31.8.2025 (bez úverov ŠFRB):	13 266 948 €
Skutočné bežné príjmy k 31.12.2024:	115 201 347 €
Celková suma dlhu k 31.8.2025 v pomere ku skutočným bežným príjmom za predchádzajúci rok predstavuje (podľa zákona č. 583/2004 Z.z.):	11,52 %

3. Model výpočtu dlhu mesta po započítaní nedočerpaného úveru (2023), novoprijatého úveru (2025) a navrhovaného úveru:

Zostatok bankových záväzkov k 31.8.2025 (bez úverov ŠFRB):	13 266 948 €
Nedočerpaná výška úveru z roku 2023:	4 000 000 €
Novoprijatý úver z roku 2025:	5 000 000 €
Návrh na prijatie nového úveru:	<u>20 000 000 €</u>
Spolu:	42 266 948 €

Splnenie podmienky uvedenej pod písm. a) §17 odst.6 zákona č.583/2004 Z.z.:

Celková suma dlhu mesta po započítaní nedočerpaného úveru vo výške 4 mil. €, novoprijatého úveru vo výške 5 ml. € a navrhovaného úveru vo výške 20 000 000 mil. € predstavuje **36,69 %** z celkových skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka (42 266 948 € : 115 201 347 €).

Skutočné bežné príjmy k 31.12.2024:	115 201 347 €
Upravené bežné príjmy k 31.12.2024 (podľa písm. b):	67 517 217 €

Ročné splátky úverov vrátane úrokov schválených v rozpočte 2025:	4 597 290 €
--	-------------

Splnenie podmienky uvedenej pod písm. b) § 17 odst.6 zákona č.583/2004 Z.z.:

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov z celkových skutočných bežných príjmov znížených o prostriedky podľa písm.b) predstavuje: pre rok 2025: **6,81 %** (4 597 290 € : 67 517 217 €)

Projekcia ročných splátok aktuálne schválených úverov vrátane úrokov:

pre rok 2026:	3 706 390 €
pre rok 2027:	2 709 290 €
pre rok 2028:	3 203 690 €
Projekcia pre rok 2026 : 5,49 % (3 706 390 € : 67 517 217 €)	
Projekcia pre rok 2027 : 4,01 % (2 709 290 € : 67 517 217 €)	
Projekcia pre rok 2028 : 4,75 % (3 203 690 € : 67 517 217 €)	

Projekcia ročných splátok po započítaní navrhovaného úveru (bez úrokov v zmysle mat. č. 1057/2025) od roku 2028 : **7,71 %** (5 203 690 € : 67 517 217 €)

Záver:

Na základe predchádzajúcich výpočtov a údajov o stave dlhu mesta konštatujem, že podmienky pre prijatie úveru v roku 2025 vo výške 20 000 000 € sú v zmysle zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. dodržané.

Pri zohľadnení plánovaného úveru, bude celková zadlženosť mesta voči bežným príjmom na úrovni (36,69 %). *V zmysle § 17 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ak celková suma dlhu mesta dosiahne 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, mesto je povinné prijať opatrenia na zníženie celkovej sumy dlhu.* Je dôležité aby mesto bolo schopné zabezpečiť dostatočné príjmy na splácanie úveru s minimálnym negatívnym vplyvom na fungovanie mesta v nasledujúcich rokoch s cieľom eliminácie možného prekročenia vyššie uvedenej hranici. Bez zodpovedného hospodárenia môže dôjsť k preťaženiu mestského rozpočtu.

Medzi hlavné riziká, ktoré by mohli ovplyvniť finančnú stabilitu mesta pri zvýšení zadlženosti, vidím:

- **Zvýšené náklady na dlhovú službu:** rast objemu dlhu bude znamenať nárast rozpočtových výdavkov na úroky a splátky istiny v ďalších rokoch, čo môže obmedziť alokáciu zdrojov na iné rozpočtové priority, ako sú verejné služby, údržba infraštruktúry a sociálna politika.
- **Riziko negatívnych hospodárskych zmien:** v prípade nepriaznivého hospodárskeho vývoja (napr. pokles výnosu dane z príjmov fyzických osôb alebo iných vlastných príjmov samosprávy) môže dôjsť k poklesu rozpočtových príjmov, čo môže viesť k ďalšiemu zvyšovaniu zadlženosti.
- **Investičné riziká:** riziko neefektívneho využitia úverových zdrojov, prípadne ich oneskoreného čerpania v prípade nepripravenosti investičných projektov.

Záver

Odporúčam pravidelne monitorovať objem splátok a zhodnocovať, či dlh nezostáva príliš vysoký v porovnaní s príjmami mesta; optimalizovať bežné výdavky s cieľom zabezpečiť udržateľnosť rozpočtu na ochranu finančnej stability mesta v nasledujúcich rokoch. Zároveň poukazujem na disponibilné, dosiaľ nečerpané návratné zdroje financovania v objeme 9 mil. €, ktoré je nevyhnutné prioritne alokovať na krytie už schválených investičných zámerov. Je potrebné dôsledne zvážiť, či bude mesto schopné v avizovanom období efektívne preinvestovať plánovaný objem návratných zdrojov financovania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že z úveru poskytnutého v roku 2023 zostáva k dnešnému dňu nepreinvestovaná suma vo výške 4 mil. €. Tento stav môže významne ovplyvniť časový harmonogram čerpania nových zdrojov.

Ing. Oľga Hetényiová, v.r.
hlavná kontrolórka mesta Nitry

V Nitre, dňa 5.9.2025